Kosovo • Kosova

Assistance in Implementing the Aarhus Convention
Ndihmesënë implementimin e Konventës së Aarhusit

QENDRA RAJONALE E MJEDISIT
për Evropën Qendrore dhe Lindore

BACKGROUND

Since June 1999, the United Nations Mission in Kosovo (UNMIK) has governed the entity of Kosovo, and has established all of its institutions. In May 2000, the Department of Environment was established and assumed responsibility for all environmental tasks, including policy making, law drafting and setting priorities for the sustainable development of Kosovo. In March 2002, the Ministry of Environment and Spatial Planning (MESP) was established, and at the beginning of 2003 the Environmental Protection Law was approved. The twin principles of the Aarhus Convention were codified in the protection law (right to access to information and access to justice). Due to the undetermined political status of Kosovo, the Aarhus Convention was not and cannot be signed.

MAIN ACTIVITIES

Due to the specific conditions surrounding Kosovo, the project Support Developing Strategy for Implementation of the Aarhus Convention in South Eastern Europe had different goals than elsewhere in the region. The project mainly focused on informing local authorities, NGOs and the Ministry of Environment about the convention. The main project activities included:

- A report on the needs of local authorities and local NGOs on public participation and the Aarhus Convention sought to clarify the needs of these stakeholders concerning their roles as sources of public information, and as facilitators of public participation and (potentially) implementation of the Aarhus Convention. An extensive feasibility study was performed.
- Three capacity building workshops on the Aarhus Convention were organised for both the Albanian and Serbian communities in Kosovo, with the participation of 80 people representing different stakeholders from local authorities and the NGO sector. The workshops focused on public participation and the Aarhus Convention, access to information, access to decision making, creating a more effective environmental civil society, initiating cooperation between local authorities and environmental NGOs, preparation of strategies and finalisation of the action plans for local authorities.

MAIN ACHIEVEMENTS

- The Aarhus Convention principles were introduced to all stakeholders.
- Cooperation was initiated between local authorities and NGOs.
- Through promotion of the Aarhus Convention principles, the public was empowered to be more involved in decision making.
- Local environmental action plans (LEAPs) were prepared for six municipalities with Aarhus principles in mind. Four of the municipalities managed to prepare fully for the LEAP process.
- MAR, an environmental NGO, began implementing several public participation activities including a workshop that led to the formation of the Aarhus Convention Coalition. The coalition has representatives from all relevant environmental NGOs, and its purpose is to lobby local authorities to speed up the process of ratification of the Aarhus Convention in Kosovo.

FOLLOW-UP ACTIVITIES

Short-term priorities are to:

- continue working with the Aarhus Convention Coalition in preparations of an action plan;
- continue campaigning for the implementation of the Aarhus Convention through the preparation of guides, brochures, handbooks and posters;
- begin concrete activities with the NGO sector in implementation of the Aarhus Convention;
- develop a web portal for the Aarhus Convention in Kosovo; and

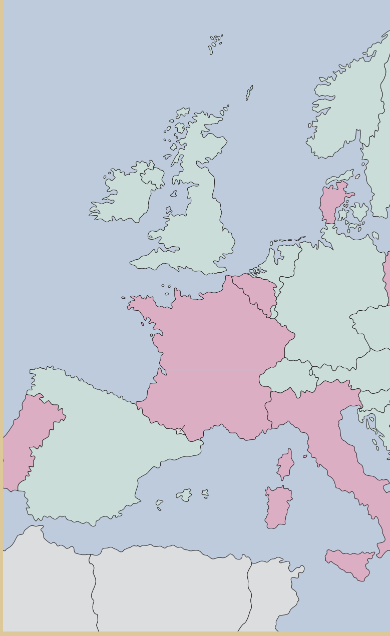

Countries that have signed the Aarhus Convention.

Countries that have ratified or acceded to it.

(Note: not all countries of the UNECE region are shown.)

- train the Parliamentary Commission of Environment and Spatial Planning on the Aarhus Convention.

Mid-term priorities are to:

- establish cooperation between the Aarhus Convention Coalition and the MESP through monthly meetings on the Environmental Protection Law; and
- work closely with local authorities in public participation projects.

Long-term priorities are to:

- ratify the Aarhus Convention in Kosovo; and
- fully implement Aarhus Convention provisions in Kosovo.

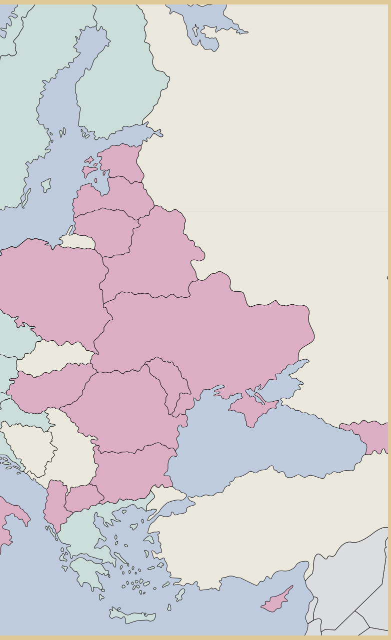

Shtetet qÏ kanÏ nÏnshkruar KonventÏn e Aarhusit.

Shtetet qÏ e kanÏ ratifiikuar apo e kanÏ pranuar atÏ.

(ShÏnim: nuk janÏ shÏnuar tÏ gjitha shtetet e Komisionit Ekonomik Evropian tÏ KB-sÏ.)

HISTORIK

Që nga qershori 1999, Misioni i Kombeve të Bashkuara në Kosovë (UNMIK) ka qeverisur me Kosovën, gjatë së cilës kohë u themeluan edhe të gjitha institucionet. Në maj 2000 u themelua Departamenti i Mjedisit që ishte përgjegjës për të gjitha çështjet mjedisore, si politkëbërja, legjislacioni mjedisor dhe përcaktimi i prioriteteve për zhvillim të qëndrueshëm në Kosovë. Në mars 2002 u themelua Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor, ndërsa ligji për mbrojtjen e mjedisit u aprovua në fillimin të 2003-tës, në të cilën u përfshinë dy parimet e Konventës së Aarhusit (e drejta e qasjes në informacion dhe drejtësi). Për shkak të staustit të pa identifikuar politik të Kosovës, vetë Konventa e Aarhusit nuk është dhe nuk mund të nënshkruhet.

AKTIVITETET KRYESORE

Për shkak të kushteve specifike në Kosovë, projekti “Mbështetja e zhvillimit të strategjisë për implementimin e Konventës së Aarhusit“ pat qëllime të tjera nga ato të shteteve në regjion. Projekti kryesisht u fokususa në informimin e autoriteteve lokale, Ministrisë së Mjedisit dhe OJQ-të në lidhje me Konventën e Aaurhusit. Aktivitetet kryesore të projektit ishin:

- Raportimi mbi nevojat e autoriteteve lokale dhe OJQ-ve lokale mbi pjesëmarrjen e publikut dhe Konventën e Aarhusit

  Ky dokument kishte për qëllim të qartësohojë nevojat e rol-luajtësve në lidhje me rolin e tyre si burime aktive të informimit publik, pjesëmarrjen, si dhe implementimin eventual të Konventës së Aaurhusit. Një studim i gjerë i realizueshmërisë u krye në kuadër të kësaj.

- Tri takime punuese të organizuara mbi ndërtimin e kapaciteteve në lidhje me Konventën e Aaurhusit në EQL

  Këto u organizuan në komunitetin shqiptar si dhe serb në Kosovë, ku morrën pjesë 80 pjesëmarrës nga të dyja komunitetet përfaqësues të rol-luajtësve të ndryshëm nga autoritetet lokale dhe OJQ-të. Takimi i punës u përqëndrua në pjesëmarrjen publike dhe Konventën e Aarhusit, qasjen në informata, qasjen në vendim-marrje, krijimin e një shoqërie më efikase civile mjedisore, inicimi i bashkëpunimit në mes të autoriteteve lokale dhe OJQ-ve mjedisore, inicimin e pjesëmarrjes publike në vendim-marrje, pjesëmarrja publike në praktikë, përgatitja e strategjive për veprim, si dhe finalizimi i planit të veprimit.

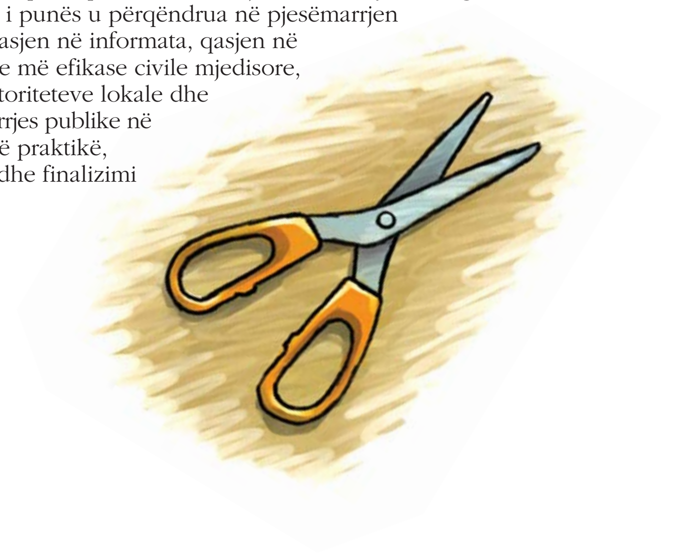

ARRITJET KRYESORE

- U prezantuan parimet e Konventës së Aarhusit për pjesëmarrësit
- U inicua bashkëpunimi në mes të autoriteteve lokale dhe OJQ-ve
- Nëpërmes promovimit të parimeve të Konventës së Aarhusit i përfshirja e publikut në vendimmarrje u përforcua.
- U pregatitën planet për veprime mjedisore (LEAP) në gjashtë komuna. Katër prej këtyre komunave u aftësuan për të inicuar procesin e LEAP-it.
- OJQ-ja mjedisore "MAR" ka filluar implementimin e pjesëmarrjes së publikut me disa aktivitete, përfshirë një takim pune mbi "Konventën e Aarhusit", që çoi në krijimin e Koalicionit për Konventën e Aarhusit. Koalicioni përbëhet nga të gjitha OJQ-të përkatëse mjedisore, me qëllim të lobimit të autoriteteve lokale për përshpejtimin e procesit të ratifikimit të Konventës së Aarhusit në Kosovë.

AKTIVITETET E MËTEJME

Prioritetet afatshkurte janë:

- Vazhdimi i punës me Koalicionin e Konventës së Aaurhusit në përgatitjen e planit të veprimit.
- Vazhdimi i fushatës për implementimin e Konventës së Aaurhusit me anë publikimit të udhëzimeve, broshurave, fletushkave informative dhe posterave.
- Fillimi i aktiviteteve konkrete me OJQ-të për implementimin e Konventës së Aaurhusit.
- Zhvillimi i një faqeje të internetit për Konventën e Aaurhusit në Kosovë.
- Trajnimi i Komisionit Parlamentar për Mjedis dhe Planifikim Hapësinor mbi Konventën e Aarhusit.

Prioritetet afatmesme janë:

- themelimi i bashkëpunimit në mes të Koalicionit të Konventës së Aarhusit dhe MMPH-së, me anë të takimeve mujore mbi ligjin për mbrojtjen e mjedisit; dhe
- të punuarit ngushtë me autoritetet lokale në projektet specifike të pjesëmarrjes së publikut.

Prioritetet afatgjate janë:

- Ratifikimi i KA-së në Kosovë.
- Implementimi i plotë e dispozitave të KA-së në Kosovë.